

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ІНДУСТРІЯ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Індустрія здорового харчування».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Індустрія здорового харчування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до [Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ](#).

Всього опитані **17 респондентів 2 курсу** (здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр», *1 курс опитування не проходить*), що склало **40%** від загальної кількості здобувачів 2 курсу за цією освітньою програмою. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%)*.

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 1.

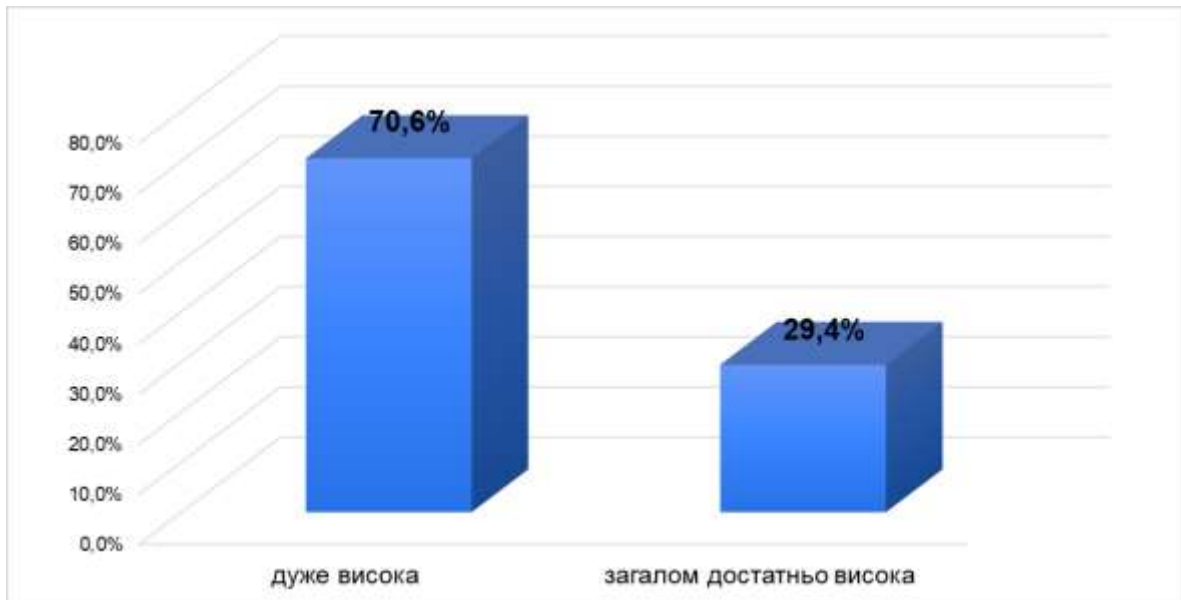

Рисунок 1 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 1 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 70,6% та «загалом достатньо висока» 29,4%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

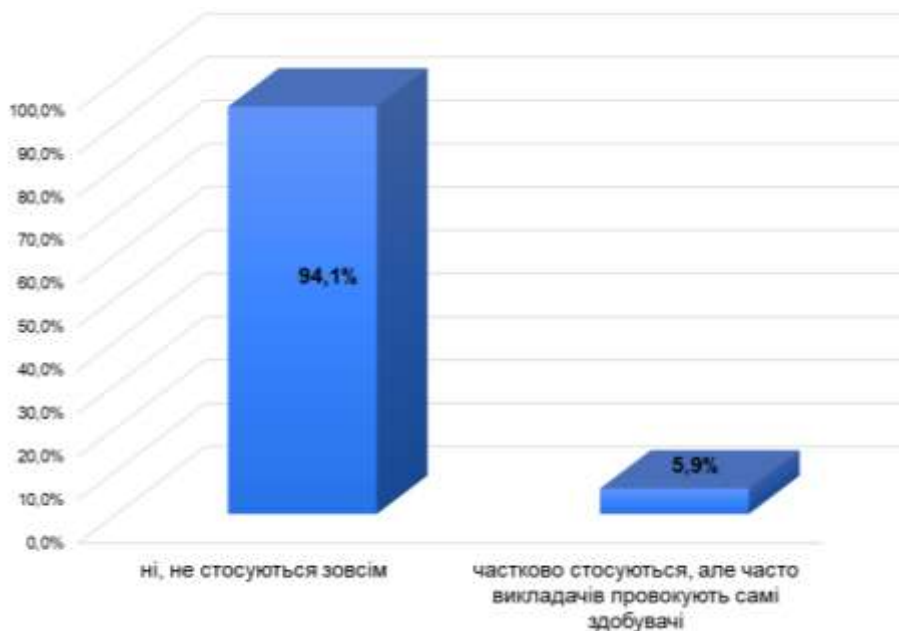

Рисунок 2 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 2 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 94,1 % «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь «частково

стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі» 5,9% респондентів.

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?*». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
- купувати реферат;
- купувати курсову роботу (проєкт);
- платити гроші за оцінку;
- надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
- готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
- завантажувати матеріали з Інтернету, компіювати і здавати як власні;
- замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

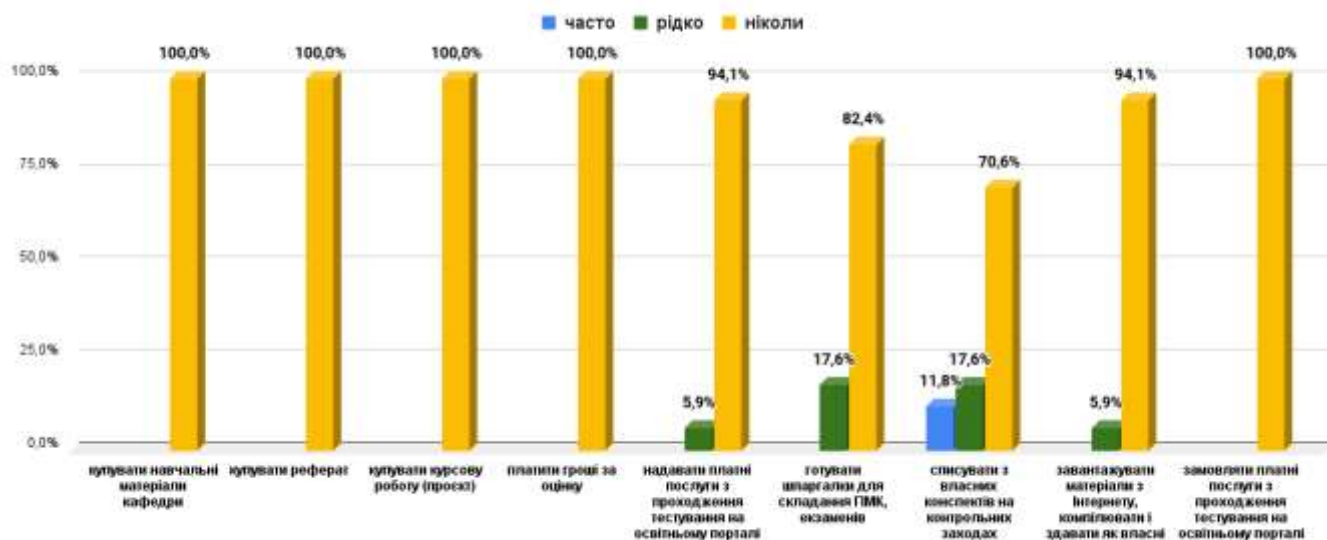

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 93,5% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (17,6%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (рідко - 26,3% та часто – 11,8%).

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Якщо Ви особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?*». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;

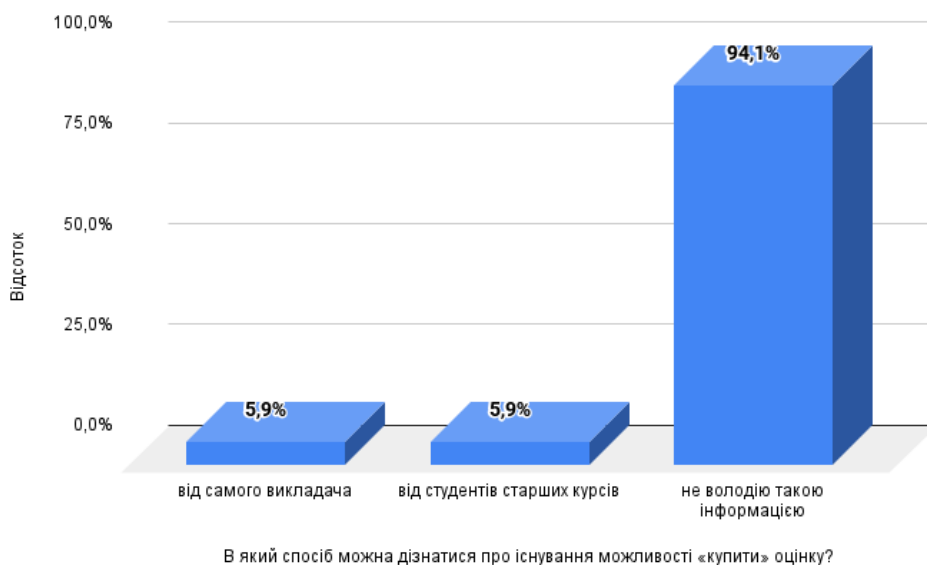
- для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
- для того, щоб не робити особисто реферат;
- для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проект);
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;
- для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;
- для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **2 (11,8%)** з **17** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб отримати потрібну оцінку.

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?*». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

Рисunek 4 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 4 видно, що 94,1% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)*». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

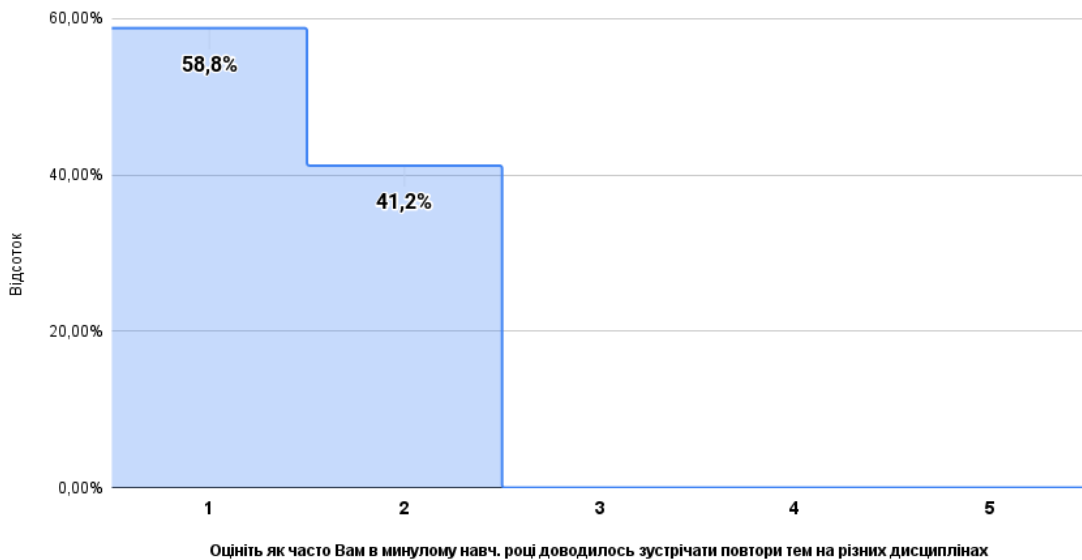

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 5 показує, що 58,8% здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 41,2% «скоріш не доводилось».

7. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 94% та важко відповісти 6%. (рис. 6).

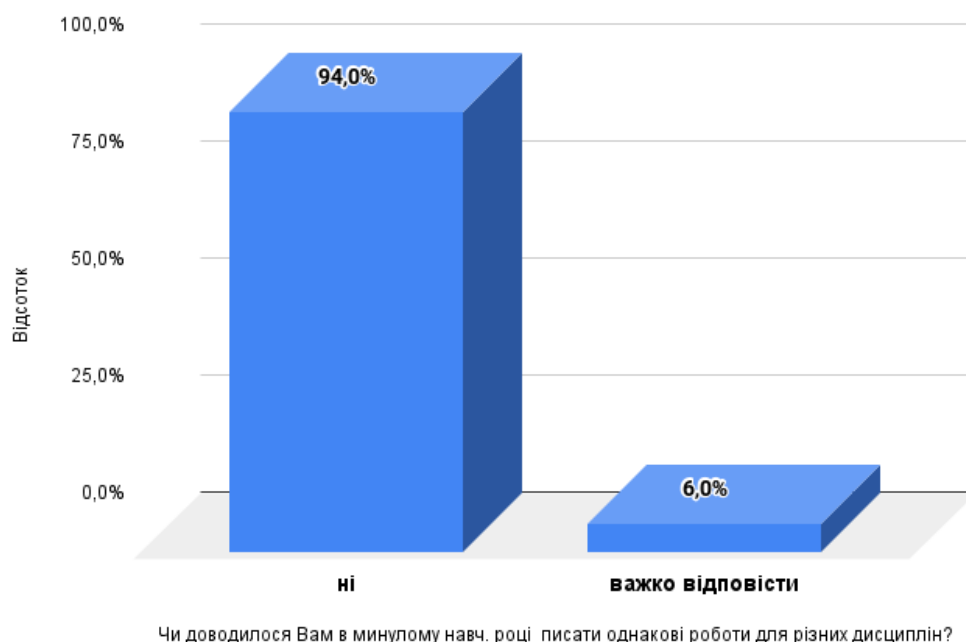

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 24% респондентів відповіли, що не доводилось, та 76%, відповідно, «так» (рис. 7).

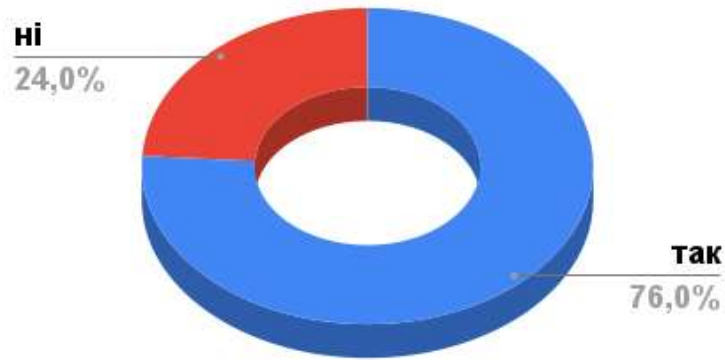

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності (у відсотках)

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 88,2% як «помірне навантаження» (рис. 8).

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках).

Висновки

Результати моніторингу оцінювання здобувачами вищої освіти, щодо академічної доброчесності за освітньо-професійною програмою «Індустрія здорового харчування» розглянути на засіданні кафедри харчових технологій та готельно-ресторанної справи. Аналіз результатів опитування показує, що більшість респондентів засвідчило високу оцінку якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 70,6% та «загалом достатньо висока» 29,4%.

З метою попередження та уникнення можливих проявів недоброчесності необхідно:

- 1) ознайомлювати здобувачів вищої освіти з Кодексом честі, Антикорупційною програмою ТДАТУ, Положенням про академічну доброчесність і Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ТДАТУ щодо неприпустимості користуванням шпаргалками для складання ПМК, екзаменів та списували з власних конспектів на контрольних заходах для отримання потрібної оцінки;
- 2) провести студентський круглий стіл з проблем академічної доброчесності;
- 3) ширше інформувати здобувачів вищої освіти та наукових керівників про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування;
- 4) керівникам курсових та кваліфікаційних робіт формувати тематику та завдання з використанням інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;
- 5) у методичних вказівках з організації та виконання курсових та кваліфікаційних робіт розмістити методичні рекомендації щодо належного оформлення посилань на використані джерела;
- 6) викладачам освітніх компонент ОПП «Індустрія здорового харчування» провести оптимізацію методичних матеріалів на освітньому порталі ТДАТУ з метою покращення їх якості та уникнення повторів тем;
- 7) викладачам кафедри і надалі дотримуватися вимог об'єктивності, валідності та справедливості під час оцінювання та забезпечувати відкритість і прозорість проведення оцінювання рівня знань здобувачів.

Гарант ОПП «Індустрія здорового харчування»
другого (магістерського)
рівня вищої освіти, д.т.н., проф.

Марина СЕРДЮК

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Радміла СКЛЯР